

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egészévre	12 "			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Vidékre Negyedévre	5 "			
Egészévre	20 "			

ROSTA.

Bölcs mérséklet és kölcsönös engedékenység: ez Temesvár törvényhatósági közgyűlésének jó tanácsa a király és a nemzet számára.

A nemzet a fogadatlan prókátor nélkül is bölcsen mérsékelté magát és engedékeny volt egészen a legszélső határig.

Temesvár tehát kénytelen lesz fölzarándokolni Bécsbe s ott a császár ur kegyes figyelmébe ajánlani a magasztos eszmét.

Avagy talán úgy érti a fekete-sárga gondolkozású tanácsadó, hogy a nemzet még többet engedjen? Engedje magát vasra veretni, megalázni, jogaiából, alkotmányából kiforgatni s végül az egyedül üdvözítő osztrák birodalomba beolvasztani?

Igy valóban megszűnnék a törvényhozás két tényezője közt az ellentét!

Remekül sugalmazta ezt a hazafias tanácsot Temesvár követe, a horvát granicsár! De remélhető is, hogy Temesvár polgármestere legközelebb — udvari tanácsos lesz!

Keglevich István tehát meghalt!

Nyugodjék békében!

De vajjon lehetséges-e ez? Oly nyughatatlan, különködő, mindenkinek ellentmondó még nemzete igazságaival szemben is macacsul dacoló szellem volt életében a boldogtalan anti-talentum, hogy talán a sírban se talál nyugodalmat!

Halálos végű párbaja különben nagy szerencsétlenség az életben maradt ellenfélre, a segédekre s tán a gróf egyes híveire nézve; de maga Keglevich jól járt, hogy az — aktái örökre lezárultak!

Csodás nép a kis japán!

Mirőlünk, ha panaszkodunk Ausztria kapzsisága ellen, mindig azt szerették hirdetni a szabadelvűpárt ékesszólói, hogy a legutóbbi 38 év (vagyis a kiegyezés boldogító védelme) alatt hihetetlen mértékben haladt, fejlődött az ország és ez a haladás példátlan a világon.

De erre a dicsekvésre alaposan rácsófol a kis Japán! Az aztán a mesés haladás! Szinte beleszédül az ember, ha elgondlja, mi volt a Kína igájában nyögött Japán ezelőtt negyven évvel!

És lám most világtörténelmet csinál! Ugy játszik óriási orosz birodalommal, mint macska szokott az egérrel.

Mskülönbben is kedves, nekünk felette rokonszenves nép a japán.

Ausztriát megveti, az osztrák fajzatot utálja. Egy pár éven át japán tudósok, kutatók, szakférfiak sűrűn megfordultak hazánkban. Míad azt emlegették, hogy egyszer le fognak számolni az oroszral!

— És akkor majd önkéért magyarokért is bosszút állunk a muszkan!

No most folyik az alapos leszámolás.

A kis japán megtáncoltatja a nagy oroszzt.

És a mi nemzeti vértanúink szelleme áldást permetez az égből a diadalmas japánokra . . .

Gróf Keglevich István.

— május 30.

(gr.) Megállapodott törvénye a történelemnek, hogy minden kor megteremti a maga szükséges embereit. A kor felett eszme uralkodik, a szerint sorakoznak a világesemények színpadán a hősök, államférfiak, szónokok, írók, költők, gyakorlati képességek. A tudomány ezt a törvényt gyarapította, a mennyiben azt is kimondta, hogy a váltakozó korszakok legujabbja egyuttal eltemeti, vagy legalább leszoritja az aktuális mezejéről a megelőző eszme jellegzetes alakjait. Elbuknak erkölcsileg, vagy vagyoniilag, elgyöngülnek, megbénulnak, megbuknak. Miként történik letűnésök, vagy működésüknek legalább megszűkülése, az alárendelt körülmény, földolog az, hogy a szereplő személyzetnek megdöbbentő kicserélését minden mesgyekorszakban észleljük.

A sivár egyéni érvényesülés, az általános szempontokat — vallásiak, nemzetiek, humanisztikusok lehetnek ezek — mellőző régi korszak, a realizmus világa most van lemenőben, hatalmas lépésekben közeledik a győzedelmes idealizmus, mellyel jár hazánkban is a nemzeti közeledése. Lassu, de biztos és máris észrevető az irány fellendülése.

De nem látjuk-e most is, hogy bárki akadályt gördít a nemzeti törekvések elé, azt szörnyű vereségek érik, az készen lehet sorsának tragikumba fordulására. Mert titokteljes, ám képzelhetlenül hatalmas törvények mozgatnak

bennünket, a mulandóság alvajáró árnyék-alakjait! A mi nagy vakságunk, annak az oka, hogy tehetetlen voltunkat nem vesszük észre és folytatjuk elszánt, de nevetséges szélmalom-harcunkat.

A letűnt korszaknak nem volt vezéralakja gróf Keglevich István, kinek valóban tragikus halála döbönt meg e pillanatban is, de egyike azoknak, kiknek pályafutása jellemző vonásként szövődött bele korszakának szövetébe és a ki életével, halálával rendkívül megerősíti fentebb felállított tételünket.

Testtel-lelékekkel támogatta az immár végtusáját vivott szabadelvű kormánykorszakot. Kitarzott mindhalálig s még néhány nappal ezelőtt szötte egyik képviselőházi beszédébe ezt a riasztó hatású mondatot:

— Alkotmányos formák között kormányzott tartományok . . .

Vihar zudult fel e miatt a nemzeti önállóság zászlója alatt küzdő pártok oldalán, az elnök szavának kimagyarázását követelte Keglevich gróftól. Keglevich gróf azonban nagyon tisztában lehetett szavainak megválasztásával, azért azokat — minden kis magyarzás nélkül — egyszerűen megismételte. Még csak a gyanuját sem akarta annak megszüntetni, hogy ő Magyarországot részesítette e megalázó lefokozásban! De nyomban követte azokat a megtorlás, a kegydíjügy felvetése és élére állítása...

Ejtett-e ki magyar ember szörnyűbb sértést hazája ellen, aminőt éppen azon időpontban hangoztatott Keglevich gróf, amidőn Ausztria éppen az ő meghatározása szerint kívánja ezt a szabad és önálló nemzetet kormányozni? Ki tudja, mit kívánt ő e mondattal előkészíteni? Mily terveket fűttek ellenségeink a benne felállított állásponhoz? Ez a mondat tragikus bünt foglalt magába, előrelátható volt, hogy a tragikum nagy végzettörvénye fog felelni a nemzeti alkotmány lázadójának. Valóban el lehet mondanunk, hogy Keglevich gróf maga kereste, maga siettetete, maga idézte elő végzetének lecsapását. Sértő szavakat váltott a halálos kimenetelű párbajban való ellenfelével, a minők viharos tilésen gyakran röpködnek a levegőben,

A legkiválóbb tanárok és orvosi tudósbetegségeknél, légyszervek vesektől mint hathatós szert hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik. Emellett étvágyat és a testszilyt, elvívoltja a köhögést és a köpöket és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga jó is e miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4— kor-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg niánti céggel legyenellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc)

hogy nyomtalanul enyészzenek el, ő azonban súlyos feltételeket követelt s a mint már meg van állapítva, a szó teljes értelmében belerohant ellenfelének kardjába. A végzet felelt, a mi feladatunk nem lehet más, minthogy a feletünk uralkodó titokzatos, erős hatalmat megismerjük, a tragikus hős iránt pedig bukásában kiengesztelődünk.

Egész élete olyan volt Keglevich grófnak, hogy abban észre kellett vennünk jövője nagy katasztrófáinak magvát. E sorok írója ősmerte őt még hatalmas és gazdag főúr korában. Gyönyörű nagy-tapolcsányi uradalmát a 70-es években mintaszzerűen kezelte. Nagy alapítványokat tett, jótékonyasága határokat nem ismert. A szakértő gazda előadása volt az, a melyben a bélyei uradalmat ősmertette az O. M. G. E. választmányára előtt. Szerencséje ezen a téren is elhagyta s akkor kezdette el az elszegényedett mágnás különös harcát, a mely sokkal súlyosabb a született szegénynek küzdelménél.

Önérzete, mely néha gögben tengett tul, mindig megmaradt, de mivel elzárta attól, hogy mások tanácsával éljen és az emberekkel való érintkezését tühretlenné tette, csupa kudarc, csupa kellemetlenség, csupa vihar volt különben buzgó munkájának az eredménye. Mint az ősmertes konyak-gyár igazgatójának, mint a Dalmüsziszinház és Nemzetiszinház két izben való intendánsának, mint a Vigszinház vezérigazgatójának működése gazdag volt ilyen balsikerekben. Egy-egy állásától való megválását mindig országra szóló összeütközések, botrányok, néha parlamenti viharok előzték meg. Ő azonban nem hajlott, nem tört meg s egy-egy állásának elvesztése után mindig olyan pályát keresett, a melyben harcias hajlamait elégíthette ki, de a mely pályákon ennek a hajlamnak éppen az ellenkezőjével lehet sikereket elérni...

Életének utolsó szakában is azon párthoz csatlakozott, a mely egyrészt harcot indított a nemzet jogai ellen, másrészt harcias magatartással törekedett úgy az ellentábor megfélemlítésére, mint saját hatalmi állásának megerősítésére. Elszánt, a vakmerőségig elszánt ember volt és híres vivó. Imé, a végzet néki a harcok terén sem kedvezett! A gladiásornak! Valjon el kellett volna esnie, ha nem a gyűlölet szolgálatába áll, lelkének erejét, jó tulajdonságait pedig nemzete igazaiért viszi harcba. Sirja tanítson bennünket arra, hogy magyar politikusoknak most nem egymással, hanem a haza elleneségeivel illik harcba szállaniok. Csak is ebben a harcban illeti babér az elhulltakat. Boldog lesz azonban e szerencsétlen halottnak elköltözött szelleme, ha tulvilági honában tanuja lesz a nemzeti ügy diadalának.

Politikai hírek.

Keglevich kegydíja. A képviselőház állandó összeférhetlenségi bizottsága tegnap délelőtt 10 órakor ülést tartott, Keglevich István gróf halála folytán összeférhetlenségi ügye tárgyaltan. A bizottság tagjai csodálkoztak azon, hogy a belügyminiszter miért óvakodott a kegydíjra vonatkozó iratok ki-

adásától, mert ezekben semmi olyas nincsen, a mi az elhalt gróf Keglevich vagy az ügyben eljáró kormány tagjait kompromittálta volna.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— május 29.

A képviselőház mai ülésének folyamán terjedt el gróf Keglevich István halálának híre. Minden oldalon megdöbbenve tárgyalták az eseményt. Az elnök meleg szavakkal bucsuztatta el.

Kossuth Ferenc hosszabb, tartalmas beszédben okolta meg az önálló vámdíjszabásról szóló indítványát. Pártolólágg szólalt fel utánna gróf **Károlyi** Sándor.

Részletes tudósításunk itt következik.

Justh Gyula elnök az ülést háromnegyed 11 órakor megnyitja.

Hertelendy László felolvassa a mult ülés jegyzőkönyvét, melyet minden hozzászólás nélkül hitelesítenek.

Elnök: Szomorú jelentést tesz a Háznak. Jelenti, hogy Keglevich István gróf ma hirtelen elhunyt. Javasolja, hogy a Ház jegyzőkönyvileg adjon kifejezést halála feletti fájdalomának.

Jelenti továbbá, hogy Bánffy Dezső báró a pápai mandátumáról lemondott. Felhatalmazást kér, hogy az új választás iránt intézkedhessék.

Gulner Gyula a VII. ik bíráló bizottság elnöke jelenti, hogy a bizottság Radisich Jenő mandátuma dolgában vizsgálatot rendelt el s annak vezetésével Mezőssy Bélát bizta meg.

Elnök felszólítja Mezőssy Bélát, hogy a legközelebbi ülésen eskütételre jelentkezék.

Günther Antal a VII. ik bíráló bizottság elnöke jelenti, hogy a bizottság a Hadik Sándor gróf mandátuma ellen beadott panasz ügyében a vizsgálatot elrendelte és annak megejtésével Endrey Gyulát bizták meg.

Endrey Gyula leteszi az esküt.

Következnek a bizottsági választások névszerinti szavazással.

A választás eredménye ez:

A kivándorlási bizottság beválasztotta: Bartha Miklós, Barabás Béla, Burgyán Aladár, Désy Zoltán, Csépay Géza, Hammersberg László, Kállay Lipót, Kossuth Ferenc, Kubik Béla, Lázár Pál, Martos Gyula, Samassa János, Szmalovszky Valér, Uray Imre, Visontai Soma, Zakariás János, Buzáth Ferenc, Giesswein Sándor, Simonyi Szemadám Sándor, Andrassy Sándor gróf, Hadik Sándor gróf, Semsey László, Bornemissza Lajos, Csillaghy György, Hajdu Imre, Sági Bertalan, Nyegre Jónás, Raisz Aladár, Sziklai Ede, Jozsipovich Géza.

Erzsébet szobor bizottságba beválasztott Andrassy Gyula gróf.

A mentelmi bizottságba Pap Sándor.

A közgazdasági bizottságba Szilassy Zoltán.

Az összeférhetlenségi bizottságba Battányi Lajos gróf.

Következik a gazdasági bizottság jelentése, melyet *Malatinszky* György terjeszt be.

A Ház felhatalmazza a bizottságot, hogy a szükséges utalványozásokat eszközölje.

Az autonom vámtariffa tárgyalása.

Hertelendy József felolvassa Kossuth Ferenc indítványát.

Kossuth Ferenc: Indítványát már bőségesen indokolta s most már csak néhány megjegyzésre szorítkozik.

Általános vámtariffa nélkül a vámszerződési tárgyalásokat nem lehet folytatni. Ha márciusra nem szavazzuk meg a német szerződést, úgy az felbontottnak tekinthető. — Elérkezett tehát a 12 ik óra, hogy közgazdasági érdekeinket megvédhessük. De a törvény is ezt parancsolja. Az 1899. XXX. t. c. világosan rendeli, hogy mielőtt külállomokkal megkezdődne a kereskedelmi

tárgyalások, általános vámtariffa alkotandó. Felmerült az a kérdés, hogy az általános magyar vámtariffát miként alkossuk meg. Az én indítványom azt célozza, hogy a közös vámtariffa alapján épüljön fel a magyar általános vámtariffa. Egy Ausztriával való vámháboru úgy kerülhető ki, ha olyan vámszerződést kötünk, mely a legfontosabb cikkeknél kölcsönösen vámmentességet biztosít. — De hiszen hihetetlen is, hogy Ausztria csupán az irántunk táplált gyűlölet miatt lehetlenné tegye az esetleges vámháboru által ipareinket Magyarországra való behozatalát nem akar projektálni senkinek közgazdasági terén, mert való tény az, hogy ebben a kérdésben nagy óvatosságra van szükség. Jónak látta, hogy a Széll-Körber-féle vámtariffa vétessék alapul. A függetlenségi párt, melynek sarkalatos követelése az önálló vámterület, ezt sohasem képzeli úgy, hogy a gazdasági érdekeket sértse, sőt arra törekszik, hogy ebből igen nagy hasznot húzzon. Tehát mi nem vámháborut akarunk. A mi meggyőződésünk, hogy csak önálló vámterület alapján lehet olyan állandó viszonyt teremteni Ausztria és Magyarország között, melyet már 1857 óta nélkülözünk. (Helyeslés.) Minden erőnkkel meg kell védelmezni érdekeinket. (Általános helyeslés.)

Károlyi Sándor gróf: A magyar autonom vámtariffa megalkotása fontos kérdés. Valószínűleg ez az utolsó alkalom, hogy hozzászólhasson és nem mulaszja el, hozzájárulni Kossuth indítványához.

Lázár Pál sürgeti az önálló vámterület felállítását és mezőgazdasági viszonyaink rendezését.

Markos Gyula ugyanily értelemben szólal fel.

Hieronimi Károly kereskedelmi miniszter számadatokat sorol fel az ipar fejlődésének igazolására. Külön érdekeinket önálló vámterület mellett is megvédjük a külfölddel kötött szerződéseinkben, Kossuthnak vámpolitikáját veszélyesnek mondja, az indítványt ellenzi.

Az ülés 2 és fél órakor ér véget. Holnap folytatják a vitát.

Egy híres magyar lovas emléke.

Gróf Sándor Móric.

— május 30.

A napokban lesz száz éve, hogy Sándor Móric gróf, a híres magyar lovas született. Az évforduló bizonyára méltó reá, hogy a híres magyar gróf vakmerő bravurjainak, híres kalandjainak emlékeit felelevenítsük.

Különösen a bécsi előkelő körök nagyon jól ismerték Sándor Móric grófot, akit az ördög lovászának neveztek. Ez a név híven jellemezte az eredeti embert, akinek vakmerő lovas bravurjai és szokatlan tréfái sok szóbeszéd tárgyát képezték.

Egyszer a kávéházban ült Sándor Móric gróf a barátaival, és abban fogadott, hogy a rendőrség lefogja tartóztatni anélkül, hogy erre okot szolgáltatna. Palotájába ment és koldus ruhába öltözködött. Így tért vissza a kávéházba, ahol valami csekélységet rendelt. Amikor fizetésre került a sor, egy ezres bankjegyet tett asztalra. A pincér rögtön rendőrt hivatott, aki tartóztatja a koldusnak felöltözött grófot. Persze a rendőrségen igazolta magát és a fogadást megnyerte.

Sándor gróf azonban lovasbravurjaival lett igazán népszerűvé. Már gyermekkorában szőrén ülte meg a paripát. Nem volt ugyan csinos alak, de nálánál vakmerőbb lovas az ő korában nem volt, még a cirkuszokban sem.

Több régi illusztrált lap Sándor grófnak egyik legvakmerőbb tettét mutatta be írásban és képen, amint a budai vár lépcsőiről négyes fogatával lehajtott. Bármily hihetlenné lássák is ez a tett, mégis igaz. A grófnak leánya, Metternich-Sándor Paulina hercegnő atyjának e bravurjairól hosszabb cikket is írt egy alkalommal.

Híres tette az is, amikor legjobban idomított lovával a Tatással egy háromfogatus

parasztszekért átugratott egészen szűk utcában. Nagy feltűnést keltett még távlovaglása Salzburgból Münchenbe, amely utat nem egészen kilenc óra alatt tette meg. Bajnai kastélyából nyolc óra alatt lovagolt egyszer Bécsbe.

De nemesak vakmerő lovas, hanem a legügyesebb lóidomító is volt. A múlt század 30-as és 40-es éveiben a bécsiek nyáron többször kimentek Badenbe, ahol Sándor gróf nyaralt. Több mutatvánnyal mulattatta a gróf vendégeit.

Egyszer villájának minden ablakába egy lovat állított, ő maga a második emeleten kedvence paripájával együtt nézett ki az ablakon, s a gazda és a ló versenyt pipázott.

A bécsieknek nagyon tetszettek az ilyen tréfák, de a forradalom alatt Sándor grófnak is macskazenét rendeztek. Ő ugyan nem foglalkozott politikával, s a bécsiek tüntetése inkább rokonának, Metternich hercegnek, a gyűlölt birodalmi kancellárnak szült. Hogy miként viselkedett e tüntetés alatt, az is eredeti ötlet volt. Amikor a tömeget palotája felé közeledni látta, megtette összes intézkedéseit, s mikor a palota előtt összegyűltek, két szolgájával az erkélyre ment.

A közepén állott és a zajt egy furulyával tuisipolta, szolgál pedig egy-egy zsákot himbáltak a levegőben, amelyek tele voltak macskákkal és ezek éktelen visítást és nyávogást vittek véghez. Ezután lement a tüntetők közé, köveket vett magához és a saját palotájáak ablakait bezúzta. Majd a tömeghez fordult és így szólt:

— Így! Ezzel kész vagyunk! Hová megyünk most?

Persze a tömeg nevetve oszlott széjjel. Így győzte le Sándor gróf tréfájával a harcias hangulatot.

Nem ivott ugyan soha szeszes italt, de oly nagyszabásu borospincéje volt, hogy messze földről csodájára jártak. Nagyon jó szívű ember volt, sokszor a könnyelműség adakozó. Falvaiban és pusztáin iskolákat és templomokat építtetett a saját költségén.

Sándor gróf vége tragikus volt. A híres mágnás elmezavart lett. Barátai előtt többször utáncolta Löwe színészt a Hollofernes szerepében, amint villogó szemekkel nézi a lefejezést. Egyszer szolgájának azt a parancsot adta, hogy a legelső ember fejét, aki palotájához közeledik, ha legjobb barátja is volna, le kell vágni. Ekkor tudták meg, hogy elmezavart. 1878. februárjában halt meg és vele a Sándor család fia ága végkép kihalt.

Keglevich bárbaiban meghalt.

— május 30.

Megdöbbentő módon végződött tegnap az a párviadel, a melyet a Képviselőházban történt afférből kifolyólag vívtak: Keglevich István gróf és Hentz Károly országos képviselők. A viaskodás alig tartott két percig, a mikor a szerencsétlenség bekövetkezett. Keglevich István gróf beledőlt Hentz Károly kardjába, mely szívét szurva keresztül, halálát okozta.

A halálos végű párbajról tudósításunk a következő:

Hentz Károly és Keglevich István gróf segédei tegnap állapodtak meg a párbaj feltételeiben. Keglevich határozott kívánságára a párbaj feltételei rendkívül súlyosak voltak. Ugy állapodtak meg, hogy bandázs nélkül, lovassági kardokkal vívják meg a párbajt szurás megengedésével. A párbaj színhelyén Fodor Károly vivómester koronaherceg utcai vivótermét jelölték meg. Időpontja hétfő reggel fél 9 óra volt.

Keglevich kívánja a szurást.

Keglevich erősen készült a párbajra és már tegnap este gyakorlatozott Fodor mestertel. Fodor már tegnap látta, hogy Keglevich ereje nem olyan, hogy a súlyos feltételeket megbirja. Könnyörögve kérte a gróft, hogy változtassák meg a feltételeket, a gróf azonban hallani sem akart erről. Még az este elküldötte a vivóterembe vivó kardjait, amelyek nehéz lovassági kardok voltak.

Alkudozás a vivóteremben.

Hétfő reggel 9 óra után öt percel érkezett meg a párbaj színhelyére Hentz Károly két segédével Buzáth Ferenc és Szabó István országgyűlési képviselőkkel a 142 számú bérkocsin a városház-utcai oldalon. Nyomban utánuk érkezett dr. Widdler Bertalan operatőr, Hentz Károly orvosa. Néhány perccel később magánfogaton jöttek meg München Aurél és gróf Károlyi György Keglevich gróf segédei. Kevéssel fél 9 óra előtt gyalogosan, a Koronaherceg-utca felől érkezett gróf Keglevich István, akit nyomban követett orvosa Kontka Emil dr. hovvéd törzsorvos. A párbaj megkezdése előtt Fodor Károly vivómester felkérte gróf Keglevich Istvánt, hogy mellőzze az általa elküldött kardokat.

— Kegyelmes uram — mondotta — azok olyan kardok, hogy borzalmas mészárlás történhetik velük.

A vivómester tompa végű párbaj kardokat ajánlott, amelylyel már vagy ötezer párbajt vívtak meg nagyobb szerencsétlenség nélkül. A gróf ridegen elutasította a vivómester ajánlatát. A vivómester erre kijelentette, hogy ha a párbaj feltételt nem enyhítik, nem engedi meg vivótermében a párbajt. Erre a segédek a felek beleegyezésével rövid tanácskozás után úgy határoztak, hogy a párbajt könnyű, hegyes végű lovassági karddal vívják meg, has és nyakbandázs alkalmazásával, de szurás megengedésével.

A szerencsétlenség.

A feleket sorshuzás után állították fel. Keglevich a vezető segédét balra, Hentz Károly jobbra állott fel egymással szemben. Kilenc óra után két perccel hangzott el Szabó István Rajta! kiáltása, amire nyomban Keglevich támadott. Előre rohant Hentz Károly felé és néhány percig tartott a vagdalkozás. Ekkor Keglevich Hentz nyakának baloldala felé egy szurást intézett. — Hentz egyenesen előretartotta a kardját. Nem is volt ideje parirozni. — A gróf kardja nem talált, Hentz nyaka mellett suhant el, de ebben a pillanatban a gróf valóságban beledőlt Hentz egyenesen tartott kardjába. — Hentz elakarta kapni a kardot, de már későn volt. Riadtan kapta fel a két kezét, amire a segédek Aljt! kiáltottak. Az egész szerencsétlenség pillanat műve volt. Annnyira gyorsan történt, hogy a segédek először azt hitték, hogy Hentz sebesült meg. Csak a mikor Keglevich megtántorodott és hanyatt vágódott a vivóterem padlóján, látták, hogy Hentz Károly kardja a gróf testében van.

Mi okozta a halált?

Az orvosok nyomban a megsebesült gróf segítségére siettek. Konstatálták, hogy a kard a gróf bal mellén, a csecsbimbó alatt úgy négy ujjnyira hatolt a testbe, amelyen végig futva a bal lapocka alatt bujt ki a hegye. A gróft a szó teljes értelmében keresztül döfte. A kard keresztül hatolt a nagy véredényen és amennyire a párbaj színhelyén megállapítani lehetett, a tüdőt keresztül furta. A gróf nyomban elájult és két perc múlva, 9 óra 7 perckor a gondos orvosi ápolás dacára is, meghalt.

A vizsgálat.

A megrémült segédek közül Münnich Aurél tért magához először és azonnal a rendőrségre hajtatott, ahol elmondta az esetet Farkas Lajos h. főkapitánynak. A rendőrség megjelent a helyszínre és megkezdte a vizsgálatot. A gróf holttestét a rendőrség kiszállította a törvényszéki orvostani intézetbe, a hol törvényszéki boncolatot rendelnek el.

Keglevich temetéséről gróf Károlyi György gondoskodik.

Keglevich utolsó levelei.

Keglevich a párbaj előtt három levelet hagyott az irásztalán, amelyeket tegnap este írt. Az egyik levél gróf Keglevich dön bankhivatalnoknak, aki közeli rokona, a má-

sik Freund Izsó titkárnak szól. A harmadik levélben nincs cím, de rendeltetését szóval közölte titkárával. Azonkívül a rendőrség lefoglalta gróf Keglevich Istvánnak saját kezűleg írott levelét, amelyben segédeinek utasítást ad a párbaj feltételeire vonatkozólag. A levél szószerinti szövege a következő.

Fegyverhasználat stb. nem kizárólag Hentz joga, miután ő sértőleg visszaszólt. Kard vagy pisztoly tetszés szerint, inkább kard, de feltétlenül hegyes kard és szurás ki nem véve. Lehetőleg bandázs nélkül. Kibékülés ki van zárva. Orvosom Kozztha Emil dr. Vivóterem Fodor Károly.

Keglevich minisztersége.

A mint budapesti tudósítónk jelenti, gróf Keglevich István is ki volt arra szemelve, hogy a hivatalnok minisztériumban tárcát vállaljon. Hir szerint a király oldala melletti miniszternek akarták kinevezni.

Gróf Keglevich István életrajza.

Keglevich gróf szül. 1840. dec. 18-án, Bécsben. 1857-ben dzsídás főhadnagy. 1861-ben a főrendiház karjegyzője, 1865-ben már képviselő; a szélsőjobbhoz volt tagja. 1868-ban a bars megyei gazdagságos elnöke. 1884-ben képviselő, 1885-től 1887-ig, majd 1896-tól 1899-ig a Dalmű-színház és Nemzetisínház indendánsa. A Vigszínház igazgatóját is vezette. Cs. és kir. kamarás, v. b. t. titkos. Az utolsó választásokon a tékső-kerületben nyert mandátumot; ő volt kiszemelve a képviselőház elnöki méltóságára. Halálos párbajának a következő előzményei voltak. A képviselőház szombati ülésén történt, hogy báró Kaas Ivor beszéde közben gróf Keglevich István gúnyosan nevetett; az ellenzék részéről hangos közbekiáltások hangzottak el, kérdezzve:

— Ki nevet?

Hentz Károly néppárti képviselő erre megjegyezte:

— Gróf Keglevich István nevet.

Keglevich erre odakiáltotta Hentznek:

— Szamárl!

— Maga pedig kegydíjas szarvasmarha — vágott vissza Hentz.

Szünet közben aztán Hentz megbizta Szabó István és Buzáth Ferenc képviselőket, hogy provokálják Keglevichet. Minthogy Keglevich időközben már eltávozott a házból, a segédek a szombat délután folyamán léptek érintkezésbe Keglevich-csel, aki a maga részéről gróf Károlyi Györgyöt és Münnich Aurélt nevezte meg segédeikül.

Tollhegyen.

Karcolatok.

— május 30.

Tehát csakugyan Fehérváry Géza báró ur kormányozza, az az hogy vezényli Magyarországot. Már addig, ameddig.

Csak az eshetik rosszul a nemes bárónak, hogy a politikában egyelőre nincs német kommandó. Majd őt magát kommandírozzák vissza azzal, hogy „abtreten!”

A hivatalnok minisztérium még nem alakult meg, de jellemző neve már van. Ez lesz a „Procházka” minisztériuma. Bécsben ugyanis minden második nyugalmazott hivatalnok Procházka. Ezek fajtájából verbuválják az új minisztereket. Megbuknak, mielőtt egy pár kalucsnit elnyúhetnek. Mert ők nem is cilinderes, hanem csak kalucsnis urak.

Imé, a politikai gyűlölködés áldozatai! Mert eddig már két áldozat van.

A tél zord hidegében elrendelt választás megölte gróf Andrássy Tivadart.

A képviselőház háborgó indulatai a gróf Keglevich István életét kérték áldozati.

Ki felelős ezért a romlásért?

NAPI HIREK.

Öngyilkos honvédhadnagy.

— május 30.

Fiatal, alig 22 éves ifju, Kovács Jenő, a m. kir. 2-ik honvéd huszárezredbeli hadnagy öngyilkosságának híre döbentette meg tegnap Debrecen közönségét. Reményteljes, fiatal élet kialvása mindég szomorú, kettősen az, ha az életet alig megismerő ifju önkézével szakít véget biztató pályájának. A katonai életnek — előismerjük — meg van az a hátránya, hogy csillogása mögött súlyos köteleltségek, erős esabok rejlenek, azt hinnők azonban, hogy a vitézi pályán a lélek ellentálló képessége is erősebb, hogy védelmet nyújtson a kétségbeesés pillanataiban. Hogy ez — fájdalom! — nem így van, annak bánatos tanubizonycága a szegény fiatal hadnagy öngyilkossága. Szülői, bajtársai megszorodott szívvel állják körül ravatalát, gyászukban osztoznak a közszeretben állott ifju tiszt összes ösmerősei.

Az öngyilkosság részletei, a következők:

Kovács Jenő honvédhadnagy lőcsei előkelő családból származik; atyja tanár. 1903-ban került Debrecenbe, mint kinevezett hadnagy. Jómodoru, rokonszenves fiatal ember volt, aki csakhamar kedvelt alakja lett úgy a tisztikarnak, mint a debreceni előkelő társaságoknak. Hogy mi indította végzetes tetteinek elkövetésére, arról biztos adatok nincsenek. Senki sem sejtette a fiatal ember lelkében mi megy végbe. Tegnap délután látogatásokat tett a városban lakó rokonainál és ismerőseinél.

Mindenütt azzal állított be, hogy bucsuzni jött, mert bizonytalan időre szabadságra megy.

Délután 5 óra tájban hazament Eötvös utcai lakására. Ott bezárkózott a szobájába. Rövid idő múlva aztán lövés eldörrenésének zaja verte fel a házat. Mikor a szobája ajtaját kinyitották, ott találták az ágyon holtan, melléből patakzott a vér. Oldala mellett hevert a forgópisztoly, melylyel kioltotta életét. Az esetről azonnal értesítették az ezredparancsnokságot és a tragédia színhelyén csakhamar mélyen megindulva gyűltek össze tisztársai és élénken tárgyalták a házbellekkel a szerencsétlen eseményt. Az esti órákban kiszállították a holttestet a csapatkórházba és táviratban értesítették a mélyen sujtott szülőket.

Hogy tettét mért követte el azt senki sem sejtí. Beszélék azt is, hogy a reménytelen szerelem miatt.

Debreceni pereg.

— május 28.

Rossz szójátékokat is meg lehet bocsátani éjjeli pikkoló mellett. Ilyen kegyetlen szójátékok keltek egy kávéházban a napokban.

— Milyen sört iszol? kérdi egy vidám társaságban valaki.

— Én tiz üveg pilzenitől emelkedem a helyzet filzenitjére... hangzik a válasz.

— De ha nem fizeted ki, akkor a pincér utánad ir... (Zenit és nadir?)

— Szeretné a feleséged ha kre ol lennél!

— Hogy-hogy?

— Hát csak úgy, hogy az nem — mulat!

Kissé zavaros sört hoztak a jogásznak. Ebben „hanzi”-nak kell lenni, csak hogy a vendéglős letagadná, ha kérdőre vonná. Másként kell a dolgot kideríteni.

Oda intü a jogász az italos fiut.

— Vidd vissza (szól neki) mert én a sört csak úgy szeretem, ha egy kis hanzi van benne!

— Van ebben egy kicsi, kérem alásan, szólja el magát a fiu.

Erre aztán két nyaklevest kapott a fiu. Egyet a jogásztól, a másikat... a vendéglőstől.

— **Debrecen villamos világitása.** A város jog és pénzügyi bizottsága tegnap délután tartott ülést Bészler Károly t. b. főjegyző elnökele alatt. Az ülésnek két tárgya volt. Az egyik Debrecen város villamos világitásának ügye, a másik pedig a zárószámadás két tételének átvizsgálása. A bizottság a villamos telep ügyét beható tárgyalás alá vette és miután Debreceni Jenő hosszasan fejtegette annak célszerű voltát, az ülésen megjelent biz. tagok elfogadták a világitási bizottság által előterjesztett javaslatot. — A villamos telep felállítása 630 ezer koronába fog kerülni és egyelőre csak a világitási célokra használják a nyerendő áramot. — A bizottság számot vetett a telep jövedelmével is, mely az első két esztendőben alig fog ugyan mutatkozni, de a következő években már inkább. Igen nagy előnye a teleptek az, hogy a m. á. v. egyik legnagyobb fogyasztója lesz, mert úgy az indóház összes helyiségeibe, mint a rakárakba és a többi épületekbe bevezetik a villamos világitást. A bizottság pártoló javaslatot terjeszt a közgyűléshez.

— **Röpirat a válságról.** A mióta Tisza István Ugráról tüzes esóvát dobott az országba, egymásra írónak és kerülnök forgalomba röpiratok. Ezekben a füzetekben egyik-másik ember: elmondja a véleményét a magyar politikai helyzetről. Se szeri se száma ezeknek a tanácsokat és véleményeket közlő röpiratoknak. Ugy nőnek, mint a gombák eső után. Legújabbban zöld fedél alatt „egy magyar tiszt aláírással jelent meg a magyar válságról és a hadsereg kérdéscről röpirat, a melyben a szerző sok olyan dolgot mond el, amit a napilapok vezércikkeiben elolvastunk. Azonban van egy néhány gondolat is a füzetben különösen a hadsereg kérdéscről, amelyekből meglátszik, hogy hozzáértő ember írta. A füzet Budapesten jelent meg.

— **Halálozás.** Kobor Kornél IV. éves joghallgató, kadetörmester tegnap elhunyt Debrecenben. Az élete virágjában lévő nagy jövőjü fiatalember a tüdővész sorvasztotta. Halálát özvegy édes anyja gyászolja.

— **Lengyel Imre temetése.** A város általános és nagy részvéte mellett kísérték tegnap délelött örök nyugalomra Lengyel Imrét a szabadalvüpart elnökét. A temetésen megjelentek úgy Debrecen város közeletének férfiat, mint az összes testületek, intézetek, egyesületek, város és megye küldöttségei. De jelen voltak ott az egyházkerület, az egyházmegye, a debreceni egyház, a bősörményi egyház küldöttei és az egyházmegye papsága tairban, hogy a város nagy halottját utolsó útjára kísérjék. A ravatalra rengeteg koszorut helyeztek. Többek között a Csokonai-kör is koszorut tett, mint egyik legbuzgóbb választmányi tagjának. A gyászházban magas szárnyalásu beszéddel Jánossy Zoltán bucsuztatta el a halottat és méltatta elévülhetetlen érdemeit. A beszéd végeztével a városi dalárda gyászdalt énekelt s aztán megindult a menet a temetőbe. Ott Szabó Lajos hajduhadházi ev. ref. lelkész mondott utolsó istenhozzádot a halottnak.

— **A kamara kiállítása.** A debreceni ipar és kereskedelmi kamara épületében megnyitott iparkiállításnak tegnap óta több mint ezer nézője volt. Debrecen hölgy közönsége temegesen látogatja ezt az érdekes kiállítást, s hol az elhelyezett ipari cikkek-ből nagyobb vásárlásokat tesznek. A kiállításon eladott cikkek-ből eddig 1000 korona folyt be. Ma a kiállítást ismét kiegészítik.

— **A Csokonai kiállítást** tegnap délután kezdtek meg szemlélni a debreceni tanintézetnek, tegnap délután a Svetits intézet növendékeinek egyrésze jelent meg a kiállításom ma pedig a másik része fogja megtekinteni. Ezen kívül a nagy közönség köréből is számos látogatója volt a kiállításnak.

— **A Magántisztviselők Országos Szövetsége** helyi bizottságának létesítése tárgyában vasárnap a Kereskedelmi Csarnokban látogatott értekezlet volt, amelyen megállapították, hogy Debreczenben eddig százharmincan léptek a kötelékbe. Ezáltal a helyi bizottság megalakítása biztosítva van. A Gászner Géza által elkészített ügyrendtervezet az előkészítő bizottság tagjai közt áttanulmányozás végett szétszótatván, a megjelentek kimondották, hogy a megalakulás megtörténte még június hó folyamán kívánatos. Az alakuló közgyűlés ünnepies formában való előkészítésére Horváth Jenő, Szücs Kálmán, Gászner Géza és Hajdu Andor urakat küldték ki.

— Kedvezményes fegyvergyakorlat.

A m. kir. honvédelmi Miniszter e hó 22-én kelet rendeletével megengedte, hogy a folyó évben fegyvergyakorlatra kötelezett nem tényleges állományú lovas legénység egy csekély része (lovas századonként legfeljebb 5 fő) folyó évi július hó 1-én a fegyvergyakorlat rovására 35 napra bevonulhasson. — Főleg mezőgazdák, esépléssel foglalkozó gépészek és egyéb oly egyének vehetik e kivételes kedvezményt igénybe, kik hatóságilag igazolva kimutjták, hogy ők az őszi fegyvergyakorlatokhoz való behívás esetén foglalkozásukban hátrányosan befolyásoltatnak. A július hó 1-én kezdődő fegyvergyakorlatra csak azok jelentkezzenek, — akik e célból közvetlenül az állományilletékes huszár ezred parancsnokságokhoz mielőbb és közvetlenül beterjesztett az indokolt és a hatóságilag igazolt, továbbá honvéd igazolványi könyvükkel mellékelt kérvényük alapján erre engedélyt nyertek. Engedély csak a saját ezredhez leendő bevonulásra adható meg.

— Törvényhatósági utak beosztása.

A kereskedelmi miniszter legújabb intézkedése szerint az országos és állami törvényhatósági közutak 12 kerületre lettek beosztva, minden kerület egy egy felügyelővel. Debrecen és Hajduvármegyét a 7-ik kerületbe sorozták és a kerület felügyelőjéül Pünkösti Ferenc kereskedelmi miniszteri műszaki tanácsos lett kinevezve.

— **Járvány.** A helybeli V-ik kerületi állategészségügyi körzetben a lovak között kiütött a takonykór.

— **Serák meghalt.** Alig van ember az országban, aki ne ismerné legalább hírből Serákot, az állatkert igazgatóját. — Serák Károly — mint Budapestről írják — ma 70 éves korában meghalt. Serák 35 évig volt az állatkert igazgatója. Halálát feleségén kívül három gyermeke gyászolja.

— **Krimiosau.** Már körülbelül két hete annak, hogy az építési vállalkozók munkaszárlata és az építő munkások bérharcra tart. De eddig még mindegyik fél esökönnyösen ragaszkodik mostani álláspontjához. Ez azonban sokáig így nem tarthat, mert úgy a vállalkozók, mint a munkásokra mérhetetlen veszteséggel járhat az ilyen áldatlan állapot. Ugyanezeri Végh Gyula főkapitány elhatározta, hogy lépéseket fog tenni az egymással háboruszkodó munkaadókat és munkásokat kibékítse. Szerdán délelött 9 órakor békéltetési tárgyalás lesz ez ügyben az ipartestület tanácstermében, melyen maga a főkapitány fog elnökölni. A tárgyaláson jelen-

lesznek a munkások és munkaadóknak 12-es bizottsága, dr. Polgár Zsigmond ker. ipar felügyelő, a kamara kiküldötte és Zelinger Ede ipartestületi elnök.

— **Vasutasok műkedvelő előadása.** A m. kir. államvasutak debreceni műhelyének munkásaiból alakult műkedvelő társaság e hó 31-én azaz szerdán, a „Margit Fürdő” dísztermében, az „Egyetértés” önképző dal és zeneegylet javára, táncdal egybekötött „Műkedvelő előadást” rendez. Ez alkalommal színre kerül a: Piros bugyelláris. Csepreghy Ferenc darabja. Helyárak: I-ső rendű ülőhely: 2 korona; II-od rendű ülőhely: 1 kor. 60 fillér; III ad rendű ülőhely: 1 kor. 20 fillér. Allóhely: 80 fillér. A tánckedvelő ifjuság részére egy táncjelvény ára 60 fillér. Az előadás kezdete pont fél 8 órakor.

— **Virtus.** Gyanútlanul játszadozott tegnap délután az utcán Imre Mihályné Beresényi utca 109 szám alatti lakos János nevű fiacskája, miközben az arra haladó Klein Herman szatócs, nem tudni mi okból durván megragatta a gyermeket. Sirva motogatta a kis Imre János az anyjának a rugás következtében kapott sérülését, aki aztán nyomban panaszt emelt bántalmazója ellen a rendőrségen.

— **Hirtelen halál.** Tragikus eset történt tegnap délután a vágóhídon. Szathmári István hentes mester az ott levő sertés hizlalója körül foglalatzkodott, miközben hirtelen rosszul lett és rövid néhány perc alatt meghalt. A szerencsétlen ember közelében nem volt senki és így utolsó perciben teljesen magára volt hagyva. Csak hosszú távolléte után kezdtek hozzátartozói nyugtalanlankodni és keresésére indultak. Ott találták az iskolban holtan, a halál oly hirtelen lepte meg, hogy ki sem tudott onnan jönni és ezer szerencse, hogy a sertések széjjel nem tépték, akkorra miután körülbelül három óráig feketett ott a meddig ráakadtak. A szomorú esetről azonnal értesítették a rendőrséget, honnan Dr. Balkányi Ede kerületi orvos ment ki a vizsgálatot vezető rendőrszentes kíséretében és megállapította, hogy a szerencsétlen embert szívizélhűtés érte.

— **Sikkasztó szolgál.** Szolgai minőségben volt alkalmazva. Teeth Józsefné Batthyányi utca 2. szám alatti hentes üzletében Katona Lajos, aki azonban nem sokra becsülte a tisztességes munkát. Erre mutat, hogy a gazdája által reábizott áruval és a volt szolgálati helyén alkalmazva levő tanoncnak 5 korona értékű kabátjával egy szép napon könyvének hátrahagyásával megugrott. A gazdája nem is sokat törődött a dologgal, fel sem jelentette őt a rendőrségnél. A napokban azonban levelet kapott a kabai cseléd elhelyező intézettől, hogy volt szolgálójának, aki jelenleg Gara László kabai gazdálkodónál szolgál, könyvét küldje el a pénzüsszeg utárvétele ellenében, amennyivel megkérőszította. Tesch Józsefné eleget tette a kérésnek és 7 korona 12 fillér utánvét mellett a könyvet elküldötte, melyet azonban miután a tulajdonos ígérete dacára nem váltotta ki a postán, most visszaküldtek és a károsult hentesnének egy korona postadíjat kellett ezért a kárán felül leszurkolnia, ami annyira felbosszantotta, hogy feljelentette a tolvaj szolgát a rendőrségen.

— **Verekedő házmester.** Krecsán Györgyné Burgondia utca 4. szám alatti lakos tegnap délután nagy mosást rendezett. Javában pattogott a tűz az üst alatt, mikor észrevette, hogy a kályha csöve füstöl. Megvizsgálta azt és rájött, hogy az abban nagymennyiségben lerakódott korom gátolja a füstnek szabad kitululását. Nyomban hozzálátott a cső kitakarításához, miközben bement a lakásába Szabó József házmester, akinek szemrehányást tett azért, hogy a kályhát nem tisztogatja és nem ügyel arra lelkiismeretesen. Kiteszi a lakókat az ebből előfordulható veszedelemnek. A házmester a figyelmeztető szavakra durván rátámadt a védtelen asszonyra és fojtogatni kezdte, majd

megragadta és többször oda verte az ajtófélfához. A megvert nő tegnap ezért feljelentette a rendőrségen.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozások jelentettek be: Váradi József ev. ref. 80 éves, Bruckner Sándor ev. ref. 8 éves, Nánássy János ev. ref. 47, Kiss Ilona g. kath. 21 éves, Dankó Sándor ev. ref. 16 éves, Ozga Gusztáv r. kath.

— **Ellopott nyárfák.** Még januárban történt, Móric Bertalan Arany János utca 31 szám alatti levő lakosnak. Kossuth utca végén levő ujosztási földje mellett elhuzódó árokban tulajdonát képező 200 korona értékű két nyárfáját valaki kivágta és ellopta. A károsult annak idején nem tudta kikutatni, hogy ki volt a tolvaj és elmulasztotta az esetet feljelenteni a rendőrségen. Most azonban véletlenül megtudta, hogy a tettes Nagy Mihály Veres utca 14 szám alatti lakos gazdálkodó, aki ellen feljelentése folytán nyomban megindult az eljárás.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kirakathán.

— **Miklósné és Tsa.** bőrdíj (koffergyára Debrecen Piac-u. 26. sz. a nagytrafik mellett. Állandóan nagyraktártart, mindenféle saját gyártmányu utazó kofferekbe, kézi kofferekben, piaci és iskolai táskákban elfogad minden e szakmába vágó megrendeléseket és javításokat, legpontosabb és legolcsóbb árak mellett.

— **Ki akar olcsón ruházkodni,** az vegyen szép és olcsó angol és belföldi divatszövetet eredeti gyári árban **Ranunkel H.** és fia cégnél.

— **Valódi panamakalapok** darabja 5 és 6 Korona, **legszebb turista a tenis ingek** 4—5 és 6 Korona Feketésnél.

— **Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.**

TAVIRATOK.

Az orosz flotta pusztulása.

— május 30.

Lapunk hétfői számában rövid távirati híradás alapján jelentettük, hogy a japánok megütköztek a baltiflottával, a mely a Lusimai szorosban járt. Az oroszok újabb katasztrófáját az egész világ bizonyos tartózkodással fogadta, de most már olyan hírek érkeztek az ütközetről a melyek kétségkívül megerősítik a japánok, legújabb fényes győzelmeit.

Oroszország előtt most már kialakult az utolsó fény sugar, a melyben egyre biztalt. Vége a reménységnek, hogy az eddigi veszteséget, mely úgy a szárazon, mint a vizen érte őket, helyre pótolhatják. A balti hajórajnak is vége. Hiába volt a nagy és sok pénz és ember áldozat, a melyet e reménység érdekében meghoztak, a japánok új győzedelme Oroszország tengeri hatalmát teljesen megsemmisítette. Most már az előtt a pont előtt áll, hogy a csatát úgy a szárazföldön, mint a vizen elvesztette.

A legújabb tengeri ütközetről a következő sürgönyök érkeztek:

London, máj. 29. A Morningpost jelenti Sanghaibói: Pekingi távirat jelenti, hogy a balti hajóhadat Susima-szigetnél megverték és az észak felé menekült. Négy orosz hajó a Borosszinóval együtt elsüllyedt. A nehézágyú tüzelését Vusung előtt hallották. Azt hiszik, hogy az orosz hajóhad három osztályra vonatott, hogy az egyik a Korea szoroson, a másik a Csungari-szoroson, a harmadik pedig a Ladeperouss-szoroson át vonuljon.

London, május 29. A Daily Telegraph jelenti Tokióból tegnapi: Ma reggel Uszikanál három orosz torpedónaszádót láttak.

— Tegnap köd volt a Japán-tengeren. Az orosz hajókat először reggel 6 órakor látták, a midőn a Susima szigethez közeledtek. Ugy látták, hogy az orosz hajóhad hat elsőosztályu sorhajóból állt. Az orosz hajók még ködben álltak. A midőn a köd felemelkedett, visszavonultak. Ideérkezett jelentés szerint több mint 21 hajó volt a közelben.

Tokió, május 29. Rosdetwenszky hajóhadát legnagyobb részében elpusztították. Tizenkét hadihajó elsüllyedt vagy zsákmányul esett. Két szállítóhajó és két torpedóüldöző elsüllyedt.

Washington, május 29. A miniszterelnökséghez az a hír érdekezett, hogy a Borosszinó nevű orosz sorhajó elsüllyedt. A nagykövetség és a japán követség nem kaptak hírt a helyzetről.

London, május 29. A keletáziából érkező összes táviratok megerősítik az orosz flotta pusztulását. A hajóraj nagy része harc képtelen és most az a kérdés, hogy Rosdetwenszky képes-e üldözni a japánok elől menekülni.

Az ütközet egy még nem megerősített távirat szerint, úgy folyt le, hogy a japánok megkérülték az orosz flottát, melyet tönkre tettek.

Tokió, május 29. Itt a győzdelem óriási lelkesedést keltett.

London, május 29. Az orosz flotta teljesen harc képtelen és helyzetük kétségbeesítő. A japánok teljesen körülrázták az oroszokat.

Tokió, május 29. Nebogatoff tengernagy és 3000 embere a japánok togságába került, Rosdetwenszkynek sikerült elmenekülnie, de a japán hajók üldözőbe vették.

Fejérváry nem lesz miniszterelnök.

Budapest, május 29. Politikai körökben ma az a hír terjedt szét, hogy Bécsben a Fejérváry-kabinet eszméjét elejtették. Ezt a hírt félhivatalosan is megerősítik és Fejérváry kijelentette, hogy nem volt eddig a királynál és nem is megy kihallgatásra. A klubokban pezsgő élet uralkodott, de mindenfelé inkább a mai tragikus párbajról, mint a helyzetről esett szó. Hír szerint e napokban Tisza István gróf járul a felség elé.

A szombathelyi petíció.

Szombathely, május 29. A megátadott Blaskovics-féle mandátum ügyében Jalsovicky Lajos táblai bíró tegnap tartotta meg itt a kuria által elrendelt vizsgálatot. Az érdeklődés nagyon csekély volt. A petícionálókra Incédy vesztegetések bizonyítására hat tanut jelentettek be és pedig Besenhofer Mihályt, Berzsényi Istvánt és Jánost, Guttmann Györgyöt, Pfeiffer Antalt és Huller János incédi lakosokat. A választás védőjeképeu dr. Brodi Ernő és dr. Fekete Károly, a petícionálók képviselőitében dr. Tetétleni Ármín van jelen. A vizsgálatot vezető táblabíró kihallgatta a tanukat és megeskettette őket, majd felolvasta a felvett jegyzőkönyvet, a mely ellen a jelenlevő ügyvédek észrevételt nem tettek. A jegyzőkönyv ezek után a kuriához kerül.

Rablógyilkosság.

Resicabánya, május 29. A Resicabánya közelében fekvő Tirnova községben f. hó 27-ére virradó éjjel ismeretlen tettesek kirabolták Keppich Samuel szatócs üzletét és feleségét meggyilkolták. Az üzlettulajdonos nem volt otthon és ezt a betörők úgy látszik, tudták.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, május 29.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv csekély. Lanyha irányzat mellett 10,000 m. mázsa került forgalomba, 20—30 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonajeműek közül tengeri és rozs 5—10 fillérrel olcsóbb, a többi nyugodt. Idő: szép, de szeles.

Buza áprilisra	-----
„ májusra	16.08—10.
„ októberre	-----
Rozs áprilisra	13.18—20.
Zab októberre	-----
Tengeri áprilisra	11.18—20.
„ májusra	-----
„ júliusra	14.46—48.
„ októberre	23.50—70.

Törvényszék.

§ Esküdtzéki főtárgyalás. A debreceni kir. törvényszék, mint esküdtbírósg tegnap kezdte Id. Tanka István és ifj. Tanka István szándékos emberöléssel vádolt vámospécsi lakosok bünpörének tárgyalását. A tárgyaláson Szűcs Miklós törvényszéki elnök elnökölt. Szavazó bírák Oláh Miklós és Tattay Ambrus törvényszéki bírák. A vádat Udvarhelyi Géza ügyész képviseli, a védelmet dr. Nagy Kálmán és dr. Eacsó Dezső látják el. Orvosszakértők dr. Isoo László és dr. Kiss János. A múlt év nov. hó 10-én történt, hogy Tanka József fiának ifj. Tanka József segítségével agyonütötte vele örökös háborúságban levő vejét Tibát. A vádlottak és az eddig kihallgatott tanúk vallomása szerint Tiba József, aki feleségétől különváltan élt, állandóan háborgatta, apósát és annak családját. Különösen ittas állapotban gyakran rájuk rontott a saját házukban éjnek idején felzavarta nyugalmukat, fenyegetésekkel rémitgette őket. Ezt azért tette, mert a felesége, akivel folytonos civódásban élt, meg unva a rossz bánásmódot többször otthagya és hazament a szüleihez. Néhányszor sikerült neki a visszatérésre bírni az asszonyt, de mivel még azután is rosszul bánt vele egyszer aztán úgy eltűnt, hogy még a szülei sem tudták hova lett. Legutoljára 1902. január 4-én hagyta ott férjét — s aztán többé nem tért vissza hozzá. — Ez időtől kezdve a Tanka családnak nem volt nyugta Tiba Józseftől, aki affeletti bánatában, hogy a felesége végleg elhagyta az iszákosságnak adta magát. — A múlt év

november hó 10-én is pityókás állapotban berontott az apósa házához. Az öreg Tanka becsukta a kaput de azt betörte és behatolt az udvarra, onnan pedig hiába akarták megakadályozni a lakásukba tört és egy csonka baltával kezében garázdálkodás közben megakart ütni ifju Tiba Istvánt, aki kiugrott előle a szobából. Az öreg Tanke védelmére kelt a fiának és hátulról egy füttykössel úgy ütötte föbe, hogy elterült a földön. Azután fiával együtt addig ütötték, míg meg nem halt. Mikor aztán látták, hogy nem mozdul, hazavitték és lefektették. Az esetet pedig reggel feljelentették a község házában. Eddig az ügyben a beidézt 14 tanu közül kettőt hallgattak ki. A tárgyalást ma folytatják.

Hirdetések
 jutányos áron felvételnek
 a lapkiadóhivatalában.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Debrecen, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye

Női divat

Külön szőnyeg osztály.

●●● Fügönyök ●●●

Agy- és asztalterítők

●●● Linoleum ●●●

Óriási raktár

A Dr. BORSOS-FÉLE

HAJSZESZ

teljesen ártalmatlan növényi anyagokból készülő hajerősítő, mely kiváló eredménnyel használható úgy a hajhullás vagy a hajvégek megtörése és széthasadozása, mint a fej elkorpasodása vagy a haj molyosodása ellen.

A haj növést előmozdítja. Legjobb óvszer a hajbetegségek ellen. Sem a fejbőrt, sem az ágyyneműt nem piszkolja. — Hatása biztos!

Egy üveg dr. Borsos-féle HAJSZESZ ára 1 korona. — Kettős (nagy) üveg 2 korona.

Készítő hely:

MIHALOVITS J. gyógyszerháza Debrecen.**Rohits-Sauerbrunn**

STEIERORSZAG

Vasut. — Posta. — Sürgöny.

Kitünő fekvésű, egészséges, tiszta levegővel, gyógyintézet remek berendezéssel, pneumatikus apparátussal, legnagyobb kényelemmel, napfürdők, tornák. Különösen: gyomor-, máj-, szivbaj, szorulás, kövér-ség, cukorhaj ellen, akár csak Karlsbad vagy Marienbad.

Foto Email Medaillon és olaj festésű arckép különleges-ségek a legújabb genre-ben művésziestén festve

jutányos árban

Vámoser Ödön

arcképfestő és Foto Email művállalat.
 Debrecen, Simonffy-utca 37. szám.

Csak

Selle és Kary**FREDIN**

legjobb

tisztító-szerét.

vásároljuk minden finom lábbelire

Sárga és fekete.

Kiváltképen ajánlatos

Box calf, Oskaria Chevreaux

és Lakk-lábbelikre.

Bécs, XIII.

Sérvben szenvedők!

Keleti-féle legujabb cs. és kir. szab. sérvkötő pneumatikus gummi-pelottával, a legtökéletesebb a maga nemében! Nem esuszik, nem okoz kellemetlen nyomást és rendkívül kitűnő fekvése által felülmul minden más gyártmányt. **Árak:** Egyoldalu | Kétoldalu
12 korona. | 24 korona

Ujdonság!

Ujdonság

Cs. és kir. szab. Keleti-féle

Gummi-sérvkötő

szarvasbőr védővel és biztonsági övvel! Különösen gyenge és nyomást nem tűrhető egyéneknek kitűnő szolgálatot tesz, **éjjeli használatra melegen ajánlható!** **Ára!** Egyoldalu | Kétoldalu
10 korona. | 20 kor.

Sérvkötők:

valódi angol acél rugóval, egyszerű, de igen szolid és tartós kivitelben!

Árak: egyoldalu: 6, 8 10 kor. kétoldalu: 12, 16, 20 korona.

Haskötők, köldökkötők havibajkötők, **heretartók**, (suspensorium.) **Gummi-görcsérharisnyák** stb. nagy választékban. Kérjen ingyen és bérmentve — 1000-nél több abrakkal ellátott — nagy képes árjegyzéket.

KELETI J.

Orvosi műszergyáros BUDA-PEST, IV. ker. Koronaherceg-utca 17 szám.

a főtisztelendő szervita rend zárda-palotájában Gyár **Központi városház Alapítotott 1873**

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank

DEBRECEN, (Iparbankudvar.)

Értékpapírok vétele és eladása.

Sorsjegyek eladása készpénzért és részletfizetésre.

Előlegek értékpapírokra, sorsjegyekre, ékszerekre.

Szelvények beváltása.

Sorsolások költségmentes megvizsgálása.

Ércpénzek vétele és eladása

Pénzbetétek kamafozása.

Váltóra hitelnyújtás.

Osztálysorsjegyek föelárusítója.**TELZÁLOG-KÖLCSÖNÖK FÖLDRE vagy HÁZRA**

a legelőnyösebb feltételek mellett.

Margit fürdő intézet Debrecenben.

■ Uszoda megnyitás. ■

Van szerencsém a n. é. fürdőző közönséget értesíteni hogy a kedvező időjárás következtében

fedett és langyos meleg vízzel megtöltött

uszodámat megnyitottam.

Az uszás tanítást **Jáschó Miklos** szakavatott uszó-mesterem végzi.

Az uszoda mindennap	Reggel 6 órától déli 9 óráig	Férfiak
	" 9 " " 12 "	Nők
	Délután 1 " esti 8 "	Férfiak

résztőre áll rendelkezésre.

■ Idény bérlet-jegy személyenkint 14 korona ■

Minden bérlő egy saját uszó ruhát és egy lepedőt köteles magával hozni, és annak gondozását az uszó mesterre bízni.

● Az uszás tanítás iránt kérem az uszó-mesterhez fordulni. ●

Szíves látogást kér tisztelettel **a tulajdonos.**

Nagyon segít és utólérhetlen feregpusztító Üvegekben vásároljuk.

Kapható:

Debrecen:

Csanak József
Crisco Lajos
Csillag József
Deutsch Lajos
Félegyházy János
Fritsch Károly
Ganovszky Lajos
Göczey István
Havas József
Jósa és Jóna
Kertész Nándor

Klein Ignác
Kóhn Henrik
Kömössy Lajos
Kontsek Géza
Kernhoffer József
Kovács Mihály
Krausz J. Bernát
Lindenfeld J. Jenő
Lusztig és Bán
Mayer Jenő
Neumann Nándor
Parti Ferenc
Riekl Antal József

Róth Antal
Tóth Kálmán
Várray József
Göczey István
Böszörményi István
Molnár Jenő.
Kornhoffer József
Kertész Miklós

Berettyóújfalú:

ifj. Weiszberger Ignác

Érmihályfalva:

Grósz Hermann

Lévay Vince
Pollák Mór

Hajduböszörmény:

Gemeinbeck József
Tulogy Ferenc

Hajdunánás:

Körner Lola

Tiszafüred:

Kiss Géza Ernő
Schön Jakab
Weizmann József

kereskedőknél.

Még a modern vegyészeti hatalmas haladása és ebből kifolyólag keletkezett számtalan kozmetikus készítmény sem volt képes a 40 év óta bevált Dr. Lengyel frígyes

Nyirfa-Balzsam

féle

gipereiket hátérbe szoritani: ez annak jele, hogy ebben tényleg jó, a természet által készített bőrszépítőszert bírnak. Azon tulajdonsággal bír hogy általa a felső bőrréteg lassankint lehámlik és az így módon tisztított bőr alatt levő réteg üde, ifjított alakban mutatkozik és ezzel egyidejűleg megszűnik mindenféle kiütés, szepő, folt, vörösség és anyajegy az arckedők és himlőhelyek lassankint teljesen kismulnak, egyszóval az arcszín friss és élénk színezetet nyer

Egy korsó ára használati utasítással 3 korona.

Dr. Lengyel féle benzoé-szapan darabonként 120 és 70 fillér igen enyhén hat és ténylegesen elősegíti a balzsam hatását. Raktáron az összes nagyobb gyógyszerárakban gyógyszeranyagkereskedésekben és illatszertárakban továbbá a főraktárban:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerertárában

Budapest, Király-utca 12. és Andrássy ut 26 valamint a „NÁNDOR” gyógyszerertárban Váci-körút.

THURZÓFÜRED

házilag kezelt klimatikus gyógyhely.
Vizgyógyintézet

Szepes vármegye déli részén 572 méter a tenger színe fölött, pompás és nagyterjedelmű és fenyveserdő közepette Kútúti forrásvíz. Allandó fürdőorvos dr. FANZLER LAJOS. Bpesti lakása II. Medve-u 9

Évad: május 15-től, szeptember 15-ig

Vasúti állomás: Gölniezbánya — Thurzófürdő. Posta és távirat állomás — Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos

Menesdorfer Károly, Gölniezbánya, Szepesmegye.

ERDŐ-BÉNYE

gyógyfürdő
Zemplénvármegyében.

A fürdő-idején május 28-án kezdődik és tart szeptember 15-ig.

Hatása: gazdag vas- és timsó-tartalmánál fogva kitűnő a női betegségekben, sápkórban, idegbántalmakban, görvélykórban, reumatikus és köszvényes bántalmakban szenvedőknek. Kiváló klimatikus gyógyhely a légzőszervi és malariikus bajokban szenvedők részére. Gyógyhasználatra az ujonnan fölépült fürdőlakásban 20 fürdőszobában 4 porcellán-, 4 réz- és 24 fakád van elhelyezve. Ezenkívül négy kisebb szoba a hidegvizgyógyomóhoz rendeztetett be 2 káddal, 2 ülőkáddal, teljes zuhanykiszárat, izzasztó kámmal, 2 pakoló ágygyal és a villamos fürdőhöz szükséges készletekkel. Használhatók izzap-, sós- és villám-fürdők; masszázsiszasztó- és hidegviz-gyógyomó. Ivó-gyógyomóhoz mindenféle ásványvíz van készletben. A fürdővendégek elhelyezésére 7 épületben a hivatalos helyiségen s lakásokon kívül csinos berendezéssel s villamos esen-gővel ellátott 79 szoba áll rendelkezésre. Szórakozásra szolgálják: csinos ét-, tánc-, olvasó- s női terem, könyvtár, birkapok, billiárd, társas- és torna-játékok, naponként kétszeri térszene. Terjedelmes, árnyékos erdei sétá-utak. Kápolna. Fürdővendéglős: Beck Imre S. a. vjhelről Az étkezés olcsó és kifogástalan. Az izraelita vendéglő csinos, új verendés épületben van elhelyezve. Házil gyógytár posta- és telefon állomás helyben van. Sür-gönyök Erdőbényére címzendők ahol táviró állomás van. Vasúti állomás személyvonatokhoz Erdő Bénye gyógy-fürdő gyorsvonatokhoz Liszka-Tolcsva, a honnan és hova jutányos bérkoosi közlekedés van berendezve.— Fürdőorvos: Asztalos Kálmán dr. Erdő Bényéről. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

A fürdőigazgatóság.

Nyilóvirágok, csokrok, koszorúk,

Legbiztosabb és legjobb vetemény és virágmagvakat, gyümölcsfák, díszcserjék, gömbakác-fákat és más kertészetbe vágó növényzetet csakis

Paczelt János

műkertésznél.

Kossuth-utcai mag- és virágkereskedésében kaphatók.

Debrecenben

Olesó ár és pontos szállítás biztosítottik.

A legjobb arcz-szépítő szer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arczot tisztítja, teheríti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan.
Epe-szappan.

Kitűnő toaletti szappanok a kendős használathoz

Serail-crème. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arczpor három színben, fehér, rózsás és eréra

1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: *dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön* gyógyszerész uraknál, valamint *Jósa és Jóna* urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerertárában

Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerertárban.

Egy tégely ára
1 kor. 40 fillér.

Egy kis tégely
ára 70 fillér.

„MAYER” gépgyár

vas- és fémöntőde részvénytársaság SZOMBATHELY.

Raktár: Budapest, V. Lipót-körút 15 szám.

Készít mindennemű

Gazdasági gépeket,

kitűnő szerkezetű

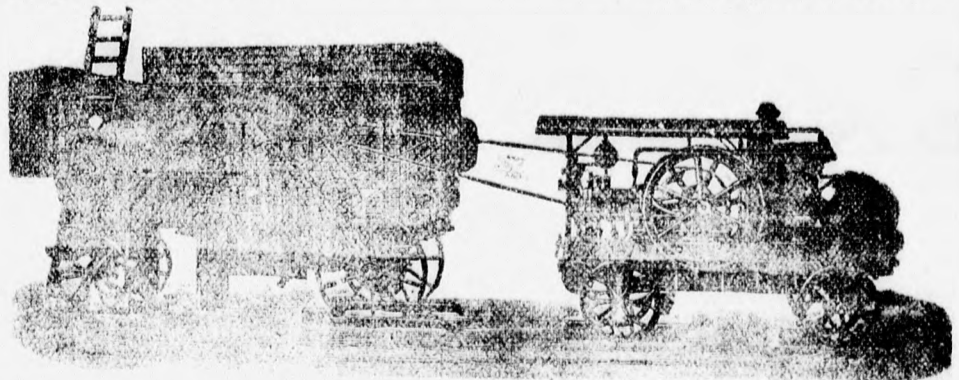
Benzin- és szivó-gázmotorokat

1-50 lóerőig.

Benzin-motoros cséplőkészletek

Legolcsóbb üzem!

Tűzveszély kizárva!

Malomépítészet

Új hengerszékek minden e szakmába vágó gépek gyártása műmalmi berendezések.

Különlegesség

Legújabb szerkezetű csavaros és szabad. kir. víznyomású borsajtók.

Osborne D. M.-féle

világhírű amerikai arató és kaszáló gépek magyarországi kizáró agos képviselősege.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kívánatra ingyen és bérmentve külön költségvetést ingyen.